

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-655/2283

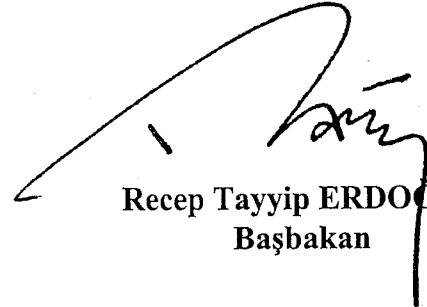
Ankara

22/5/2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 15/5/2003 tarihinde kararlaştırılan "T.C.Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Üreticilere Kullandırılan ve Sorunlu Hale Gelen Tarımsal Kredilerin Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

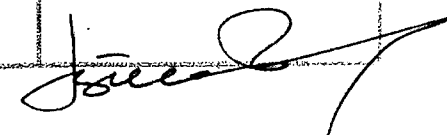
Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T.C.B.A. BAŞKANLIĞI	
Tanı İçin.	- Tarım, Orman ve Köylükleri
Baş İçin.	- Plan ve Bütçe
Tarih	26.5.2003 1/604
K. Md.	1/604 1/604
BAŞKAN	

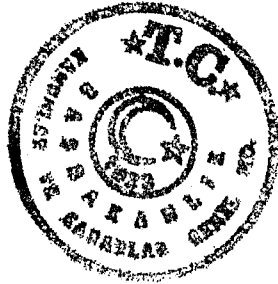
GENEL GEREKÇE

Ülkemizde 2001 yılında yaşanan ekonomik krizin etkisiyle mali piyasalarda yaşanan olumsuzluklar faizlerin aşırı yükselmesine neden olmuştur. Ekonomik krizin etkisiyle, tarım ürünlerinin fiyatları hızla düşerken, yükselen faizlerden dolayı tarımsal kredi borçluları üzerindeki finansman yükü artarak, ödeme güçlerini aşmıştır.

Diğer taraftan, yaşanan olumsuz iklim koşulları ve doğal afetlerin de etkisi ile, üreticiler yeterli verim alamadıklarından gelirleri azalmış ve borçlarını ödemede zorlanmışlardır. Bunun sonucu olarak, T.C. Ziraat Bankası A.Ş. (Banka) ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin (TKK) sorunlu tarımsal kredilerinde hızlı bir artış meydana gelmiş ve bu konuda tarımsal kredilere münhasır bir çözüm üretilmesi zarureti doğmuştur.

Ayrıca, tarımsal kredilerin sorunlu hale gelmesi sonucunda Banka açısından 4603 sayılı Kanunun amaçlarının gerçekleştirilmesi zorlaşmıştır.

Tarımsal kredi borçlarının yapılandırılması suretiyle; tarımsal kredilerden kaynaklanan borçların, üreticilerin üretim araç ve gereçleri ile sermayelerine başvurulmadan ve zamana yayılarak ödenmesi, üreticilere yeniden üretim gücü kazandırılması ve dolayısıyla tarım sektörünün canlandırılması ve ekonomiye kazandırılması amacıyla bu Tasarı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, Kanunun amacı belirlenmiştir. Kredilerin, ekonomik kriz, olumsuz iklim koşulları ve doğal afetler gibi nedenlerle sorunlu hale gelmesi dikkate alınarak, Banka kaynaklarından gerçek ve tüzel kişilere 31/1/2002 tarihinden önce, TKK tarafından ortaklarına 1/5/2003 tarihinden önce açılmış olması öngörülmüştür. Ayrıca, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla yukarıda belirtilen nedenlerle takip hesaplarında kayıtlı bulunan krediler ile bu tarihlerden önce kullandırılmış ve bu Kanunun yayımı tarihinden önce takip hesaplarında iken Banka ve TKK tarafından getirilen düzenlemeler çerçevesinde ödeme planına bağlanmış olan tarımsal krediler de kapsama alınmıştır.

Madde 2- Madde ile, kredilere uygulanan yüksek faizler nedeniyle sorunlu hale gelen tarımsal kredilerin ödenebilir bir tutara indirilmesi amaçlanmıştır.

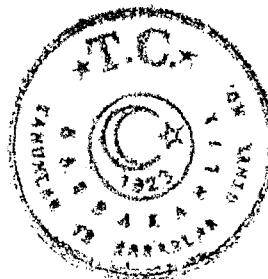
Söz konusu kredilere takip hesaplarında cezai faiz uygulamasından tamamen vazgeçilmiş ve kullandırılan krediye, kullandırım tarihinden itibaren tarımsal kredilere uygulanan getiri oranı veya Devlet İstatistik Enstitüsü (DİE) tarafından tespit edilen tarım sektörüne ilişkin toptan eşya fiyat endeksi (tarımsal TEFE) dikkate alınarak hesaplanan ve Kanunun ekinde yer alan yıllık ortalama artış oranlarından düşük olanının uygulanması esası benimsenmiştir.

Ayrıca, Kanunun yayımı tarihinden önce yapılan tahsilat ve tediyelelerin valör tarihleri itibarıyla dikkate alınması hususu düzenlenerek herhangi bir hak kaybına sebebiyet verilmemesi amaçlanmıştır.

Kredinin kullandırım tarihinden anlaşılması gereken, vadesinde geri ödenmeyerek takip hesaplarında izlenen kredinin kullandırım tarihidir.

Örneğin; üretici (A)'ya 15/10/1995 tarihinde 30/9/1996 vadeli olarak 1 milyar TL bitkisel üretim kredisi kullandırılmış ve üretici vadesinde borcunu kapatmıştır. Bilahare 30/3/1997 tarihinde 28/2/1998 vadeli olarak 2 milyar TL hayvancılık kredisi kullandırılmış ve üretici bu borcunu da vadesinde kapatmıştır. Aynı üreticiye 15/10/1999 tarihinde 30/9/2000 vadeli olarak 3 milyar TL bitkisel üretim kredisi kullandırılmış ancak üretici söz konusu krediye ilişkin borcunu vadesinde ödeyemediği için kredi takip hesabına intikal etmiş ise, bu üretici için kredinin kullandırım tarihi olarak 15/10/1999 tarihi esas alınacaktır.

Diğer taraftan, TKK'nın Bankaya ödenmemiş borçlarına ödeme kolaylığı getirilirken, geçmiş yıllara dayanan ve cari hesap şeklinde devam eden kredi ilişkisi dikkate alınarak 1/1/2000 tarihinden önce kullandırılan kredilerde 1/1/2000 tarihinin kredi kullandırım tarihi olarak esas alınması öngörülmüştür.

Örneğin: (A) Tarım Kredi Kooperatifine 15/9/1990 tarihinde, bitkisel üretim kredisi cari hesabı açılmış ve hesap devresi yıl sonu olarak belirlenmiştir. Kooperatife yıl içerisinde muhtelif tarihlerde kredi kullanılmıştır. Yıl sonunda tahakkuk eden faiz ödenmediğinde anapara borcuna ilave edilmiş ve aynı hesaptan aynı yöntemle müteakip yıllarda da kredi kullanılmaya devam edilmiştir. 2001 yılından itibaren hesap devresi kooperatifin tahsilat dönemine bağlı olarak 31/8/2001 tarihi olarak belirlenmiştir. (A) Kooperatifi, 31/8/2001 tarihinde tahakkuk eden faizi ödeyemediğinden kredisi takip hesaplarına alınmıştır. Bu kooperatif için kredi kullandırım tarihini cari hesap ilişkisi nedeniyle geriye doğru tespit etmek mümkün bulunmadığından, kredi kullandırım tarihi olarak 1/1/2000 tarihi esas alınmaktadır.

Madde 3- Madde ile, ödeme esasları belirlenmiş ve 1/5/2003 tarihi itibarıyla tespit edilen toplam borç miktarının %10'u tutarında peşinatın Kanunun yayımı tarihinden itibaren altmış gün içinde ödenmesi öngörülmüş, kalanın ise ürün hasat dönemi dikkate alınarak 2003 yılı Ekim ayından başlamak üzere her yılın Ekim ayı sonuna kadar ödenerek üç eşit taksitte tasfiyesi imkanı getirilmiştir.

Ayrıca, madde ile tespit edilen borç tutarına ödeme süresi boyunca değer artışı uygulanmayacağı yönünde düzenleme yapılmış ve Kanunun yayımı tarihinden itibaren altmış gün içinde borcun tamamının peşin ödenmesi halinde ilaveten %30 oranında indirim öngörülmüştür.

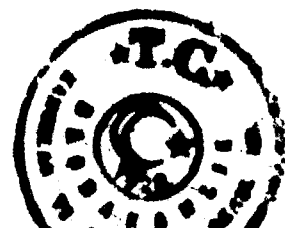
Diğer taraftan, son yıllarda TKK'nın Bankaya ödenmemiş borçları önemli tutarlara ulaşmıştır. TKK'nın Kanun ile getirilen düzenlemeden yararlanarak borçlarını tasfiye edebilmeleri için peşinatsız ödeme planına ihtiyaç olduğu gerçeği göz önünde bulundurularak bu yönde düzenleme yapılmıştır.

Madde 4- Madde ile, başvuru süresi ve usulü belirlenmiş, hak kayıplarının önlenmesini teminen başvuruların Kanunun yayımı tarihinden itibaren altmış gün içinde yazılı usulde yapılması öngörülmüştür.

Madde 5- Madde ile, mevcut takiplere devam edilmesinin veya yeni takip başlatılmasının, borcunu ödemek isteyenlere bilirkişi ücreti, haciz, satış gibi masrafların yükletilmesi sonucunu doğuracağı, bunun ise hakkaniyete uygun olmayacağı, ayrıca kamu görevlileri ile yargı birimlerinin gereksiz yere meşgul edilmemesi hususları dikkate alınarak takiplerin durdurulması öngörülmüş, Kanunun yayımı tarihinden itibaren altmış gün içinde müracaat etmeyen ve peşinat ödemeyenler, TKK'ya kullandırılan kredilerde ise 2003 yılı Ekim ayı sonuna kadar ilk taksit tutarını ödemeyenler hakkında takiplerin kaldığı aşamadan devam etmesi düzenlenmiştir.

Madde 6- Madde ile, ödenmesi gereken taksitlerin Kanunda öngörülen sürelerde ödenmediği takdirde ne şekilde işlem yapılacağı açıklanmıştır. Borçlulara, ödenmeyen ya da eksik ödenen taksitlerin gecikilen her ay için bir önceki ay DİE tarafından ilan edilen tarımsal TEFİ artış oranlarından 5 puan fazlası ile ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanmaya devam etmeleri imkanı getirilmiştir.

Madde 7- Madde ile, borçları yeniden yapılandırılan üreticiler tarafından taahhütlerine uygun ödeme yapılmaması halinde haklarındaki takiplere kalındığı yerden devam edileceğinden, alacakların teminatlarında eksilme meydana gelmemesi amaçlanmıştır.

Madde 8- Madde ile, 7/3/2002 tarihli ve 2002/3893 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 5 inci maddesinin Hazine kaynağına dönüştürülen kredilerin tahsil ve tasfiyesinde, Bankanın ve TTK'nın kendi kaynaklarından kullandıkları kredilere sağlamış oldukları faiz indirimi, taksitlendirme gibi ödeme kolaylıkları ile ilgili kendi usul ve esaslarının uygulanacağı yolundaki hükmüne paralel bir düzenleme yapılmış ve borçlulara getirilen ödeme kolaylıklarında birlik sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 9- Madde ile, bu Kanunda yer almayan hususlar hakkında ilgisine göre Banka ve TTK mevzuatının uygulanması öngörülmüştür.

Ayrıca, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan ödemelerin iade edilmeyeceği öngörülmüştür. Ancak, şahısta hata ve mükerrer tahsilat gibi hallerde iade yapılabileceği tabiidir.

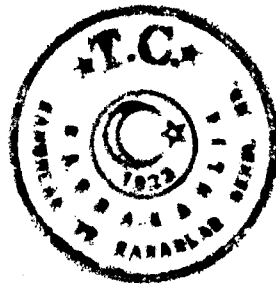
Borcun hesaplanmasına ilişkin 2 nci maddenin uygulanmasında 2003 yılı için, ekli listede yer alan 2002 tarımsal TEFE yıllık ortalama artış oranı esas alınacaktır.

4603 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrası hükümlerinin bu Kanun çerçevesinde yapılan işlemlerde uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Diğer taraftan, Banka ve TTK yönetim kurullarına bu Kanundan yararlanmak isteyenler için başvuru ve peşinat ödeme süresini bir ay uzatma yetkisi verilmektedir.

Madde 10- Yürürlük maddesidir.

Madde 11- Yürütme maddesidir.

**T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. VE TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ
TARAFINDAN ÜRETİCİLERE KULLANDIRILAN VE SORUNLU HALE GELEN
TARIMSAL KREDİLERİN YENİDEN YAPILANDIRILMASINA İLİŞKİN
KANUN TASARISI**

Amaç

Madde 1- Bu Kanunun amacı; T.C. Ziraat Bankası A.Ş. (Banka) kaynaklarından gerçek ve tüzel kişilere 31/1/2002 tarihinden önce, Tarım Kredi Kooperatifleri (TKK) tarafından ortaklarına 1/5/2003 tarihinden önce kullandırılan ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla takip hesaplarında kayıtlı bulunan tarımsal kredilerle, bu tarihlerden önce kullandırılmış ve bu Kanunun yayımı tarihinden önce takip hesaplarında iken ödeme planına bağlanmış olan tarımsal kredilerin, Banka tarafından kendi alacakları için %100 oranında karşılık ayrılmak kaydıyla yeniden yapılandırılmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Borcun hesaplanması

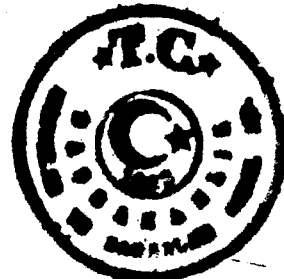
Madde 2- Kredinin; kullandırıldığı tarihten itibaren ilgili dönemde Bankaca tarımsal kredilere uygulanan getiri oranı veya Devlet İstatistik Enstitüsü (DİE) tarafından tespit edilen tarım sektörüne ilişkin toptan eşya fiyat endeksi (tarımsal TEFE) dikkate alınarak hesaplanan ekli listedeki yıllık ortalama artış oranlarından düşük olanı üzerinden basit usulde nemalandırılması suretiyle bulunan tutarın, bir yılın sonunda kullandırılan kredi miktarına eklenmesiyle bulunan meblağa, bu tarihten 1/5/2003 tarihine kadar, aynı şekilde basit usulde hesaplanan nema tutarı eklenerek ve yapılan tahsilat ve tediye de valör tarihleri itibarıyla dikkate alınarak, toplam borç miktarı tespit edilir.

Bankanın TKK'ya kullandırdığı kredilerde kredi miktarına, kredinin kullandırıldığı tarihten (1/1/2000 tarihinden önce kullandırılan kredilerde 1/1/2000 tarihindeki cari hesap bakiyesine), 1/5/2003 tarihine kadar ilgili dönemde Bankaca tarımsal kredilere uygulanan getiri oranı veya DİE tarafından tespit edilen tarımsal TEFE dikkate alınarak hesaplanan ekli listedeki yıllık ortalama artış oranlarından düşük olanı üzerinden basit usulde hesaplanan nema tutarı eklenmek ve yapılan tahsilat ve tediye de valör tarihleri itibarıyla dikkate alınmak suretiyle, toplam borç miktarı tespit edilir.

Ödeme esasları

Madde 3- Bu Kanunun 2 nci maddesinde belirtilen şekilde 1/5/2003 tarihi itibarıyla tespit edilen toplam borç miktarının %10'unu, Kanunun yayımı tarihinden itibaren altmış gün içinde peşin, kalanı 2003 yılı Ekim ayından başlamak üzere her yılın Ekim ayı sonuna kadar ödenerek üç eşit taksitte tahsil edilir. Taksitlendirme süresince söz konusu alacağa herhangi bir değer artışı uygulanmaz. Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altmış gün içinde borcun tamamının peşin ödenmesi halinde, toplam borç miktarı üzerinden %30 oranında indirim uygulanır.

TKK'nın Bankaya olan borçlarının ödenmesinde 2 nci maddede belirtilen şekilde tespit edilen toplam borç miktarının % 30'u 2003 yılı Ekim ayı sonuna kadar, % 30'u 2004 yılı Ekim ayı sonuna kadar, % 40'ı ise 2005 yılı Ekim ayı sonuna kadar, taksitlendirme süresince söz konusu alacağa herhangi bir değer artışı uygulanmadan tahsil edilir.

Başvuru süresi ve usulü

Madde 4- Taksitlendirme uygulamasından yararlanmak isteyen borçlular ve borçla ilgililer, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altmış gün içinde Bankaya veya TTK'ya dilekçe ile başvuruda bulunmak zorundadır.

Takiplerin durması

Madde 5- Bu Kanun kapsamındaki tarımsal krediler hakkında başlatılmış bulunan idari veya kanuni takibat işlemleri, hangi aşamada olursa olsun kendiliğinden durur. Ancak, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altmış gün içinde peşinat tutarlarını (TTK'ya kullandırılan kredilerde 2003 yılı Ekim ayı sonuna kadar ilk taksit tutarını) ödemeyenler hakkında, bu tarihten itibaren takibata kalındığı aşamadan devam olunur.

Ödemede gecikme

Madde 6- Bu Kanun kapsamında başvuru süresi içinde peşinatını eksiksiz yatırmak suretiyle borcu yeniden yapılandırılan borçluların ödemeleri gereken taksit tutarlarını vadesinde ödememeleri ya da eksik ödemeleri halinde, ödenmemiş olan tutarların vadeden sonraki doksan gün içinde, ilgili her ay için bir önceki ay DİE tarafından ilan edilen tarımsal TEFE artış oranlarının 5 puan fazlası ile ödenmesi durumunda bu Kanun hükümlerinden yararlanılmaya devam olunur. Aksi durumda yeniden yapılandırma iptal edilerek, Banka veya TTK mevzuatı doğrultusunda borcun tamamı muaccel olur.

Teminatların durumu

Madde 7- Bu Kanun kapsamında işlem yapılması, borcun mevcut maddi ve şahsi teminatlarının sükutunu icap ettirmediği gibi, borçlunun müşterek borçlu ve müteselsil kefillerine de kefaletten çekilme hakkını vermez.

Hazine kaynaklı krediler

Madde 8- Bu Kanun kapsamında yer alan uygulamalardan, 18/4/2001 tarihli ve 2001/2312 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında Hazine kaynağına dönüştürülmüş tarımsal kredilerin borçluları da yararlanır.

Uygulama

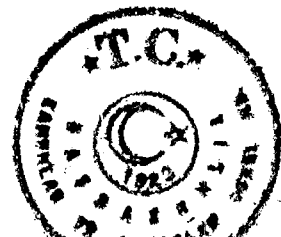
Madde 9- Bu Kanunda yer almayan hususlar hakkında Banka veya TTK mevzuatı uygulanır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan ödemeler için bu Kanun hükümlerine dayanılarak iade yapılmaz.

Bu Kanunun 2 nci maddesinin uygulanmasında 2003 yılı için, ekli listede yer alan 2002 tarımsal TEFE yıllık ortalama artış oranı esas alınır.

Bu Kanun çerçevesinde yapılan işlemler ve bu işlemlere ilişkin olarak 15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrası hükümleri uygulanmaz.

Banka ve TTK yönetim kurulları, bu Kanunda belirlenen başvuru ve peşinat ödeme sürelerini bir aya kadar uzatmaya yetkilidir.

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR ve KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T/ 469

Yürürlük

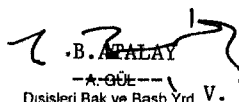
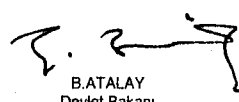
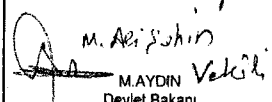
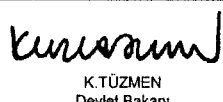
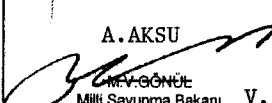
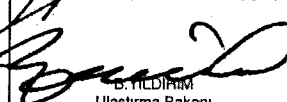
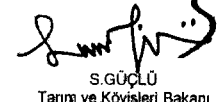
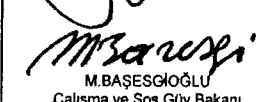
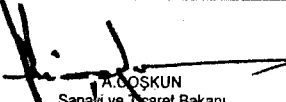
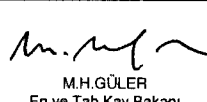
Madde 10-Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 11-Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 B. ATALAY Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd. V.	 A. ŞENER Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M.A. ŞAHİN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 B. ATALAY Devlet Bakanı
 A. BABACAN Devlet Bakanı	 M. AYDIN Devlet Bakanı	 G. AKŞİT Devlet Bakanı	 K. TÜZMEN Devlet Bakanı
 C. ÇİÇEK Adalet Bakanı	 A. AKSU Millî Savunma Bakanı V.	 A. AKSU İçişleri Bakanı	 K. ÇİÇEK Maliye Bakanı
 H. ÇELİK Millî Eğitim Bakanı	 Z. ERGÜVEN Bayındırlık ve İşleri Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIRM Ulaştırma Bakanı
 S. GÜÇLÜ Tarım ve Köyler Bakanı	 M. BAŞESGİOĞLU Çalışma ve Sos. G.üv. Bakanı	 A. DOŞKUN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M.H. GÜLER En. ve Tab. Kay. Bakanı
 E. MUMCU Kültür ve Turizm Bakanı	 O. PEPE Çevre ve Orman Bakanı		

Dosya No.

101-655

633

LİSTE

TARIMSAL TEFEE YILLIK ORTALAMA ARTIŞ ORANLARI

Aylar	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Ocak	71,3	155,6	280,3	508,3	1.073,5	1.711,0	2.295,2	3.103,9	5.452,0
Şubat	77,5	177,5	310,8	554,8	1.165,3	1.778,0	2.470,6	3.218,3	5.936,3
Mart	84,5	196,3	339,2	625,6	1.242,3	1.855,9	2.582,7	3.431,8	6.092,9
Nisan	89,5	214,5	374,8	689,1	1.311,1	1.967,8	2.704,1	3.635,3	6.154,9
Mayıs	93,8	210,0	384,4	714,5	1.344,3	1.960,5	2.725,0	3.782,6	5.901,1
Haziran	96,0	201,5	383,4	716,5	1.310,0	1.874,3	2.595,1	3.652,5	5.553,4
Temmuz	98,1	198,9	381,1	702,6	1.309,2	1.825,3	2.566,6	3.664,9	5.395,0
Ağustos	100,4	199,4	389,3	717,7	1.311,3	1.830,4	2.558,8	3.607,7	5.441,0
Eylül	106,3	218,1	413,3	766,0	1.420,5	1.945,7	2.647,9	3.790,4	5.661,2
Ekim	118,2	229,4	444,6	839,3	1.519,6	2.054,8	2.769,7	4.038,7	6.122,1
Kasım	127,9	237,6	465,3	905,1	1.588,6	2.089,8	2.876,5	4.345,9	6.324,0
Aralık	136,6	254,9	484,0	951,2	1.635,4	2.126,3	2.972,9	4.920,7	6.652,5
ORTALAMA	100,0	207,8	387,5	724,2	1.352,6	1.918,3	2.647,1	3.766,1	5.890,5
ARTIŞ(%)	97,8	107,8	86,5	86,9	86,8	41,8	38,0	42,3	56,4

mm

